

DOBAI PÉTER:

Krúdy Gyula a Margit-szigetről Óbudára költözik, meghalni

Óbuda. A Templom utca. Ódon, földszintes házban az utolsó lélekvesztő-lakás. Lakbérhátralék, kikapcsolt villanyáram, végrehajtók, hitelezők kopogtatása... S ott, Óbudán, egy májustavaszon a belső tél kulcsaival minden ajtózárat megnyitó halál. Milyen őszi, mennyire téli május lehetett az Krúdynak... Elköltözve már a Margit-szigeti szálloda s a szanatórium: a „József főherceg villa” — az „Erzherzog Joseph villa” — aranykori, a r a n y j á n o s i, ősplatánlombos idilljéből, igen, ebből a végső révből is kihajózva, honnan a szépséges, szőke, ifjú, s z i g e t i doktorkisasszony delejes tudománya már nem kísérte Krúdyt át a kocsmás, plébániás, temetős, krizantém-csokros Óbudára... Oda is Szindbádként érkezett, kikötött a Hajógyári-szigeten, a sólyák sora alatt, a nagyságos

sólyatéren, ahonnan hajnalokon új és új hajók, fehér sétafedélzetes, lapátkerekes termes-gőzösök, nehéz, fekete vonatok, erős jégtörők, könnyű bójakitűző hajók, sebesjárású hadinaszádok siklanak le — a folyam hajadonjai! — az Óbudai-sziget csendes Duna-ágának vizére. Csak Szindbád B o l y g ó H o l l a n d i bárkája marad már véglegesen itt, a meghitt óbudai révből, s a nagy mű, a regények, az Írás, mintha h a j ó n a p l ó volna, benne honvágyas üzenet, elsüllyedt szigetek térképe, elfeledett női levelekből kihulló préselt, kék nefelejcs, és mégis elfelejtett leánynevek — ó, milyen sok
n e f e l e j c s ! —

s a kapitányi kéz, amikor — ó, augusztusoktól ajzott virágok s altató rózsák! — mindötöket elejt!